

E-post frå Svein Furuhaug i Mattilsynet før gjerdemøter:

De to siste åra har vi begynt å gjøre en del vedtak som går på dette med gjerdning. Vi er avhengige av å få melding om dårlige gjerdner da vi ikke kapasitet til å dra ut å lete. I de to siste åra har vi fått en del meldinger fra landbrukskontora og fra private.

Vi kan dele dette i to deler: Gjerding på landbrukseiendommer og gjerdning rundt hytter.

Landbrukseiendommer:

- Piggtråd er forbudt å bruke i nye gjerdner. I gamle gjerdner er det lov fortsatt, men da skal de vedlikeholdes. Det betyr ikke at de kan sette på ny piggtråd på kortere strekninger. Dårlig piggtråd skal bort. Piggtråd skal være montert riktig, som øverste tråd og bare en tråd. Vi ser mange skader på dyr på grunn av piggtråd. Dette gjelder både tamme og ville dyr. Når vi ser dårlig piggtråd blir det gjort vedtak om at dette skal ordnes innen en kort frist.
- Dårlige sauenettinggjerdner. I Hallingdal er det mange mil med slik netting som ikke blir vedlikeholdt. Når slik netting ligger helt eller delvis nede kan det bli ei felle for tamme og ville dyr. Vi får årlig inn meldinger om sau som sitt fast i slik netting. Når vi kommer over slike gjerdner gjør vi vedtak med en noe lengre frist. Grunnen til det er at det ofte er svært mye arbeid som skal til for å få det fjerna. Mange vet ikke en gang om at de har gjerdner de skal vedlikeholde. Mange som tar over landbrukseiendommer ikke kjent med dette.

Hytteeiendommer:

De siste åra har det eksplodert med midlertidige gjerdner rundt hytter. Her brukes de med eller uten strøm. Vi får årlig meldinger om sau som sett seg fast i slike gjerdner. Det er to hovedtyper som brukes.

- Plastnetting som det kan settes strøm på. Slike gjerdner fungerer mot sau slik som et fiskegarn gjør mot fisk. Her kan de sette seg helt fast på kort tid. Vi har vært borti der to lam har klart å rive opp omtrent halve gjerdet og satt seg så hardt fast at vi måtte bruke kniv for å få de løs. I år fikk vi melding om et lam som sto fast i et slikt gjerde med strømmen på. Alle kan tenke seg hvordan dette lammet hadde det. Finner vi slike gjerdner gjør vi vedtak om at de må fjernes innen en ganske kort frist.
- Trådgjerde som det kan settes strøm på. Det er vanskelig å tro at sau kan sette seg fast i slike tråder, men det skjer. Vi får årlig meldinger også om dette. I år erfarte jeg det selv på egen gard. Det går utrolig kort tid fra de setter seg fast til de har tulla seg helt fast i tråden. I dette tilfellet hadde jeg ikke strøm på og den var lagt ned på bakken. Likevel fikk den satt seg fast. Tråd som er brukt noen år «fliser» seg opp og da henger den seg veldig lett fast i ulla. Ser vi slike gjerdet gjør vi vedtak om fjerning, men de får god til å sette opp fast gjerdning.

Midlertidige gjerdner er beregnet for å bruke strøm på. Blir det ikke brukt strøm mister dyra respekten for gjerdet og da er sjansen større for at de setter seg fast. Ved bruk av strøm er det et krav om tilnærmet daglig tilsyn. Noe som vi ser er vanskelig å oppfylle for hytteeiere. Derfor ønsker vi ikke slik gjerdner rundt hytter. Forhandlere bør ikke selge slike gjerdner til hytteeiere.

Vår oppfatning er at hytteeiere må få ha gjerdner, men at det må settes opp fast gjerdning som ikke er til fare for dyr. Dette har vi tatt opp med landbrukskontora og vi tror at kommunen vil godta fast gjerdning rundt hytter framover

Med vennlig hilsen

Svein T. Furuhaug- distriktssjef- Mattilsynet DK Hallingdal